Haarlem

Reageren
antwoord@haarlem.nl

Vragen
023 – 511 51 15

Meer informatie
www.haarlem.nl

Gemeente Haarlem • Afdeling Jeugd, Onderwijs en Sport

Evaluatie Verordening Leerlingenvervoer Internationale Taalklas primair onderwijs

De Verordening Leerlingenvervoer Internationale Taalklas (ITK) primair onderwijs gemeente Haarlem 2016 is per 1 augustus 2016 ingegaan (2016/78456). Aan de raad is toegezegd dat er wordt gemonitord op de gevolgen van de nieuwe verordening op de instroom en uitstroom van de leerlingen die gebruik maken van leerlingenvervoer, en of er geen kinderen tussen wal en schip zijn gevallen.

In de evaluatie wordt teruggekeken op de aantallen leerlingen onder de oude verordening en de nieuwe verordening vanaf augustus 2016, om inzicht te kunnen geven in een toename dan wel afname van kinderen die gebruik maken van leerlingenvervoer naar de ITK. Daarnaast zal inzicht worden gegeven in redenen van verlenging, praktische ondersteuning aan ouders en kinderen en de inzet van het sociaal wijkteam en het Centrum Jeugd en Gezin (CJG).

Uitvoering verordening leerlingenvervoer ITK

De gemeente hanteert het uitgangspunt dat vervoer van een kind van en naar onderwijs de verantwoordelijkheid van de ouders is. Dat geldt ook voor 'nieuwkomers' en leerlingen van de Internationale Taalklas (ITK), waarbij we inzetten op de eigen kracht van ouders en kinderen. Alleen als vervoer een belemmering vormt voor een kind om naar school te gaan, biedt de gemeente ondersteuning door vervoer mogelijk te maken. Omdat niet alle nieuwkomers direct in staat zijn hun leven goed op te pakken, onbekend zijn met de Nederlandse samenleving of de taal niet of onvoldoende beheersen biedt de gemeente ondersteuning door vervoer voor leerlingen mogelijk te maken.

Leerlingen van de ITK krijgen geen automatisch aanbod voor vervoer van en naar school. Waar in de verordening leerlingenvervoer van voor augustus 2016 leerlingenvervoer automatisch werd toegekend op basis van de afstand tot de school (bij meer dan 3 kilometer afstand), vindt er bij de nieuwe verordening ook een inhoudelijke toets plaats. Dat wil zeggen dat de afstand tot de school alleen geen reden is om leerlingenvervoer toe te kennen, maar dat er ook sprake is van belemmeringen bij ouders om kinderen zelf van en naar school te brengen. Ouders worden aangesproken op hun eigen mogelijkheden en eigen kracht om het vervoer van hun kind naar en van de ITK te organiseren. Daarnaast wordt ingezet op het zelfstandig leren reizen van het kind, indien de leeftijd het toelaat.

Vanuit medewerkers van de ITK wordt het gesprek aangegaan met ouders, waarbij wordt aangegeven dat er geen sprake is van standaard leerlingenvervoer, tenzij er redenen zijn waarom ouders en leerlingen dit zelf niet kunnen organiseren. Doordat er maatwerk wordt geboden, krijgen alle leerlingen die vervoer nodig hebben om op school te komen dit ook toegekend. Deze ondersteuning middels vervoer is van tijdelijke aard, en vindt in principe voor een periode van 10 weken plaats.

Het totaal aantal kinderen dat gebruik maakt van leerlingenvervoer van en naar de ITK nemen geleidelijk af sinds de invoering van de verordening leerlingenvervoer ITK 2016. Deze afname is in absolute zin, maar ook in relatieve zin aangezien het aantal leerlingen dat op de ITK zit juist is toegenomen (zie tabel 1). De verwachte druk op het budget leerlingenvervoer is niet tot stand gekomen, allereerst doordat de groeiende stroom van vluchtelingen (nog) niet heeft geleid tot exponentiele groei van het aantal leerlingen in de ITK, maar ook omdat de aantallen leerlingenvervoer naar de ITK juist dalen. Zie bijlage 1 voor een volledig financieel overzicht van maandelijkse uitgaven en aantallen leerlingen in vervoer vanaf het schooljaar 2015/2016 tot heden.

Het aantal verlengingen van leerlingenvervoer is daarentegen toegenomen. Doordat er bij de toekenning van het leerlingenvervoer een inhoudelijke toets plaatsvindt, is er bij het merendeel van de ouders en gezinnen sprake van problematiek in de gezinssituatie of wordt er een bepaalde vorm van zorg geboden aan het gezin. Een aantal gezinnen heeft dusdanige problematiek, die niet eenvoudigweg is op te lossen in de standaard toegekende 10 weken leerlingenververvoer. De cijfers laten zien dat er een aantal gezinnen meerdere verlengingen heeft gekregen, waarbij sprake is van multiproblematiek in de gezinssituatie.

Tabel 1: Gebruik leerlingenvervoer ITK

Jaar	September 2015	Januari 2016	September 2016	Januari 2017
Aantal leerlingen ITK*	125	156	162	190
Aantal leerlingen in vervoer naar- en van ITK*	27	44	27	15
Aantal verlengingen *			13	18
Maandelijkse kosten	€ 6.528,54	€ 7.609,32	€ 6.532,71	€ 4.179,38

*Kinderen kunnen op elke dag in de maand starten met vervoer van en naar de ITK. Er vindt dus binnen een maand fluctuatie plaats in de aantallen kinderen die gebruik maken van vervoer. De genoemde aantallen in de tabel zijn dan ook een indicatie.

Praktische ondersteuning kinderen en ouders

De invoering van de nieuwe verordening leerlingenvervoer ITK 2016 heeft mede door de inzet van de medewerkers van de ITK geleid tot duidelijkheid onder ouders over redenen van toekenning of afwijzing. De medewerkers van de ITK communiceren helder en vroegtijdig naar de ouders over de (on)mogelijkheden binnen het leerlingenvervoer, en waarom er al dan niet wordt toegekend. Doordat het gesprek wordt aangegaan met de ouders, en er altijd ruimte is voor vragen en toelichtingen, ontstaan er vrijwel geen klachten vanuit ouders.

Sinds de nieuwe verordening heeft er één klacht geleid tot het indienen van een bezwaarschrift door ouders. In de desbetreffende beschikking was per abuis een verkeerde einddatum opgenomen. Het bezwaarschrift heeft geleid tot een herziening van de beschikking waarin de correcte einddatum van leerlingenvervoer is opgenomen. Daarnaast heeft er een gesprek plaatsgevonden met het gezin waarin samen is gekeken naar de mogelijkheden van vervoer. Het bezwaarschrift is door ouders ingetrokken.

Daarnaast zijn er klachten die mondeling worden ingediend bij de medewerkers van de ITK die (meestal) ontstaan nadat vervoer niet is toegekend, wanneer bijvoorbeeld ouders en kinderen te dichtbij wonen maar wel vervoer willen zodat hun kinderen niet door weer en wind hoeven te fietsen. Hoewel vervelend zijn weersomstandigheden geen reden om vervoer toe te kennen. Daarnaast is er soms onderscheid tussen gezinnen die op basis van afstand beide vervoer zouden kunnen krijgen, maar waar het ene gezin wel zelfredzaam wordt geacht. Dat kan zijn doordat het ene gezin via de Engelse taal zelfredzaam is in vervoer, en een ander gezin daar problemen mee heeft. Hoewel dit soms leidt tot vraagtekens onder gezinnen is een nadere toelichting op de argumenten voor toekenning voldoende om begrip te krijgen voor de gemaakte besluiten.

De medewerkers van de ITK hebben aangegeven niet alleen vragen van ouders te krijgen over leerlingenvervoer, maar ook vragen over inburgering in Nederland. Aangezien de huidige instroom van kinderen in de ITK relatief laag ligt kunnen de medewerkers van de ITK deze vraag goed afvangen. Echter, aangegeven is wel dat er bij een hoge instroom te weinig ruimte is om ouders bij te staan op vragen die geen betrekking hebben op leerlingenvervoer. Met name bij de start van het schooljaar 2016/2017 kwamen er veel vragen over bijvoorbeeld het aanschaffen van fietsen, welke routes te fietsen, schoolkosten, gebruik en kosten van openbaar vervoer. In overleg met het sociaal wijkteam heeft afstemming plaatsgevonden op welke manier het sociaal wijkteam de ITK hierin kan

ondersteunen. Er is een aantal keer een lid van het sociaal wijkteam aangeschoven bij Nederlandse les aan ouders, om daar de rol en functie van het sociaal wijkteam te introduceren. Daarnaast bevindt het wijkteam 'Parkwijk en Zuiderpolder' zich in dezelfde straat als de ITK, waardoor ouders met vragen ook doorverwezen worden naar het sociaal wijkteam.

Conclusie uitvoering verordening leerlingenvervoer ITK
De nieuwe verordeningen leerlingenvervoer ITK heeft ervoor gezorgd dat de aantallen kinderen die gebruik maken van leerlingenvervoer van en naar de ITK zijn gedaald, in relatieve en absolute zin. De gemeente hanteert ook voor nieuwkomers dat ouders verantwoordelijk zijn voor het vervoer van en naar school. In de praktijk blijkt dat met het verdwijnen van het automatisch toekennen van vervoer op basis van afstand, en het benoemen van verantwoordelijkheden van ouders, de aantallen leerlingen in vervoer dalen. Dit heeft echter niet geleidt tot problemen, aangezien waar nodig vervoer is toegekend. Maatwerk blijft mogelijk en wordt geboden.

Bijlage 1: overzicht kosten per schooljaar, maand en dag op basis van het aantal leerlingen in vervoer

Schooljaar 2015/2016	Kosten	Gemiddeld aantal leerlingen*	Aantal dagen in vervoer	Kosten per dag	Kosten per leerling per dag	**Schooljaar 2016/2017**	Kosten	Gemiddeld aantal leerlingen *	Aantal dagen in vervoer	Kosten per dag	Kosten per leerling per dag
Aug	€ 3.069,10		10	€ 306,91		**Aug**	€ 444,04	15	3	€ 148,01	€ 9,87
Sept	€ 6.528,54	30	22	€ 299,93	€ 10,00	**Sept**	€ 6.532,71	31	22	€ 279,07	€ 9,00
Okt	€ 5.728,81	34	17	€ 312,78	€ 9,20	**Okt**	€ 5.303,75	33	16	€ 299,52	€ 9,08
Nov	€ 6.971,15	33	21	€ 318,54	€ 9,65	**Nov**	€ 6.031,59	35	22	€ 290,67	€ 8,30
Dec	€ 6.119,42	43	14	€ 338,30	€ 7,87	**Dec**	€ 4.021,00	25	17	€ 279,16	€ 11,17
Jan	€ 7.609,32	38	20	€ 346,41	€ 9,12	**Jan**	€ 4.179,38	22	17	€ 273,32	€ 12,42
Feb	€ 7.302,85	45	16	€ 361,08	€ 8,02	**Feb**	€ 3.033,91	24	15	€ 263,81	€ 10,99
Mrt	€ 10.425,28	45	23	€ 375,91	€ 8,35	**Mrt**	€ 4.093,69	18	23	€ 249,19	€ 13,84
Apr	€ 8.637,69	43	20	€ 382,77	€ 8,90	**Apr**	€ 1.648,48	15	14	€ 236,84	€ 15,79
Mei	€ 9.048,44	53	17	€ 396,89	€ 7,49	**Mei**	€ 2.471,24	13	20	€ 223,43	€ 17,19
Jun	€ 11.951,87	54	22	€ 412,83	€ 7,65	**Jun**	€ 2.292,40	14	13	€ 220,07	€ 15,72
Jul	€ 6.247,76	57	11	€ 420,85	€ 7,38	**Jul**					

*Kinderen kunnen op elke dag in de maand starten met vervoer van en naar de ITK. Er vindt dus binnen een maand fluctuatie plaats in de aantallen kinderen die gebruik maken van vervoer. De genoemde aantallen in de tabel zijn dan ook een indicatie.